

Inleiding

Door ds. Nico Kooren van het: Liberaal Sabbat-Verbond, een Liberale en ondogmatische stroming der zevendedagsadventisten, is het onderstaande artikel 'Christocentrisch: Israëliet zijn volgens Jezus' opgesteld.

Wij geven hier en daar een opbouwend commentaar, wat positief is bedoeld, of een toelichting en een enkele correctie. Al met al een goed stuk van Nico, maar ik kon het toch niet laten om op vriendschappelijke wijze enkele noten te geven om te kraken (PFvdM)

Christocentrisch: Israëliet zijn volgens Jezus

Korte inleiding voor de overdenking en discussie

Volgens het Nederlands woordenboek betekent het woord christocentrisch: 'Christus in het middelpunt van het geloofsleven plaatsend'. Dat houdt in dat men in alle zaken betreffende het geloof uitgaat van het leven van Jezus. Hij is dus het lichtend voorbeeld in alle dingen. Wie van zulk een opvatting uitgaat dient in navolging van Jezus te leven. Dat betekent nogal wat. Bijvoorbeeld dat men alleen kan vertrouwen op het getuigenis van Jezus zelf, en niet klakkeloos kan aannemen wat anderen beweren over het leven van Jezus. Helaas zitten we dan met een groot probleem.

Het Jezus mysterie

Het leven van de persoon Jezus is in raadselen gehuld. Want noch Jezus zelf, noch zijn leerlingen hebben eigen profetische geschriften nagelaten. We kunnen alleen iets over de persoon van Jezus te weten komen uit het in de vierde eeuw door de christelijke kerk samengestelde Nieuwe Testament. Aangenomen wordt dat de geschriften, waaruit het Nieuwe Testament is samengesteld, stammen uit de tweede helft van de eerste eeuw en de eerste helft van de tweede eeuw. Echter, geen van de schrijvers van deze geschriften hebben Jezus persoonlijk gekend. We moeten het dus doen met wat men over Jezus schrijft 'van horen zeggen'. Een uitzondering is de brief van Jacobus, althans als, zoals wordt verondersteld, Jacobus de broer is van Jezus, die Jezus opvolgde als 'oudste' van de Jezusbeweging te Jeruzalem. Maar Jacobus, hoewel hij Jezus dus van jongs af moet hebben

gekend, zwijgt over het wel en wee van het leven van zijn broer. Hij haalt hem, in zijn brief aan de Joden in de verstrooiing, alleen aan als voorbeeld voor een aan de Almacht toegewijd leven.

(Dit vraagt om enige toelichting aangezien in Jakobus 1:1 het volgende staat geschreven: *1 Jakobus, een dienstknecht van God en van den Heere Jezus Christus; aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn: zaligheid.* Zie tevens Handelingen 26:7.

Jakobus schreef zijn brief aan de 12 stammen in de verstrooiing, waar mogelijk wel enige joden toe behoorden, maar de hoofdmoot der joden vertoefde nog in Palestina. Wij dienen de joden te onderscheiden van de 12 stammen, om verwarring tegen te gaan. Een jood kan een Israëliet zijn van één van de 12 stammen, maar de leden van de 12 stammen kan men niet allen als joden aanmerken. PFvdM)

Op grond van deze onduidelijkheden zijn er theologen die zich afvragen of de persoon Jezus wel historisch is? Zij verdenken Paulus ervan Jezus als mythe te hebben gecreëerd. Maar aan de hand van de vele aanwijzingen van derden – slechts binnen het christendom overigens -- uit Jezus' tijd kunnen wij gevoeglijk aannemen dat er wel degelijk een vermaarde rabbi Jezus in het toenmalige gebied van het land Kanaän moet hebben gepredikt. Trouwens ook het Jodendom erkent het bestaan van de historische Jezus.

(Binnen het jodendom gaan ook andere stemmen op die het historisch bestaan van Jezus betwijfelen. Niemand kan met volle zekerheid aantonen dat de voor het christendom zo belangrijke figuur als Jezus ooit echt heeft bestaan. Men weet niets over zijn echte geboortedatum. Aan zijn jeugd zijn enkele zinnen gewijd. Tussen zijn 12e en 30e jaar is niets van hem bekend. Geen enkel buitenbijbels bericht over hem is betrouwbaar bevonden, terwijl hij zou behoren tot grootste figuren uit de geschiedenis, die nog wel liefst doden zou hebben opgewekt, zelf uit de dood zou zijn opgestaan, etc. PFvdM)

De verkondiging van Jezus

Wie zich alleen op de persoon van Jezus en zijn prediking wil richten moet het mes zetten in het Nieuwe Testament. Dan moet men alleen uitgaan van wat in de geschriften van het Nieuwe Testament Jezus in de mond wordt gelegd en vervolgens die uitspraken afscheiden van de rest. Men dient dus alleen uit te gaan van de uitspraken van Jezus zelf en niet van de 'leer' die anderen over het leven van Jezus hebben bedacht. Het betreft dan alleen de historische Jezus en niet de later door Paulus 'vergeestelijkte' Jezus (2 Corinthiërs 3:6; 5:16).

Wie de beschreven historische Jezus bestudeert aan de hand van zijn uitspraken kan tot geen andere conclusie komen dan dat Jezus een Jood onder de Joden was.

(Het is een te grote eer voor Jezus door hem een jood te noemen. Hij was - indien historisch- een Israëliet, die een keer zou brengen in Zijn volk Israel. Dat is juist. Hij gaf ook de discipelen de opdracht te gaan naar de verloren schapen van het Huis Israels. De joden accepteerden hem ook niet als één hunner, maar als een vreemdeling. Zie Mattheus 25:43. Men wilde hem dan ook begraven in Akeldama, de akker voor vreemdelingen. Ook betaalde hij de vreemdelingen belasting, zie Mattheus 17:27. PFvdM)

Hij verkondigde het Woord van de Almacht, zoals vastgelegd in de wet en de profeten (Mattheüs 5:17-20, etc.). Hij benadrukte het 'Rijk Gods' dat de gelovigen op aarde gestalte dienen te geven zoals in de hemel (Mattheüs 6:9-13; 7:21-23). Hij verwees naar een algehele terugkeer tot het aloude Verbond om aldus aanspraak te kunnen maken op de belofte van de Almacht dat hij dan een keer zou brengen in het lot van het volk Israël (Deuteronomium 30). De verlossing van de wrede overheersing zou alleen kunnen geschieden als het ganse volk met geheel het hart, geheel de ziel, geheel het verstand en met geheel de kracht de Almacht zou liefhebben en de naaste als zichzelf (Mattheüs 22:34-40; Marcus 12:28-34).

(Inderdaad gaat het om het ganse volk, om geheel Israel, en niet om een klein deel van één stam, de stam Juda. De joden vormden geen volk, maar meer een groep. PFvdM)

Met andere woorden Jezus riep het volk op terug te keren tot de oorsprong, terug naar het Verbond dat de Almacht bij de berg Horeb had gesloten met het volk Israël.

Noch Jodendom, noch christendom, maar het Verbond

Wie uitgaat van de oorsprong van Gods tegemoetkoming aan de mensheid begint bij de openbaring van de Almacht aan het volk Israël en het aangaan van het Verbond met Israël en middels het volk Israël met de mensheid als geheel. Het is duidelijk dat Jezus zich identificeert met het Verbond, het Woord van de Almacht. In dat opzicht is hij het levende woord (Johannes 1:14).

Bezien wij het huidige Jodendom, dan blijkt dat het Jodendom een afgeleide 'cultuur' is van het oorspronkelijke Verbond. Het Jodendom legt dan ook het hoogste gezag bij de Talmoed, de visie van de rabbijnen op de onderwijzing (voorschriften van het Verbond) van de Almacht. Het Jodendom is dus een door mensen (rabbijnen) gecreëerde afleiding van het Verbond. Ook al gaan we uit van de goede bedoelingen van de rabbijnen, desalniettemin werd de absoluteheid van het Verbond omlaag gehaald in de sfeer van de menselijke gelijkhebbij met alle afsplitsingen van dien in het Jodendom.

Voor het christendom geldt min of meer een zelfde ontwikkeling. Het christendom is aantoonbaar een afgeleide van de verkondiging van Jezus. De historische Jezus zelf staat pal voor het Verbond van de Almacht met het volk Israël. Jezus blijft in woord en daad getrouw aan de wil van de Almacht tot in de dood. En met zijn dood kwam het getuigenis van Jezus tot een einde.

Zijn volgelingen, die zichzelf al als machthebbers zagen in het sublieme aardse rijk waarvan zij dachten dat Jezus dat zou stichten (denk aan de triomfantelijke intocht in Jeruzalem), konden zich echter niet neerleggen bij zijn dood. In plaats van de verkondiging van Jezus, om terug te keren tot de Almacht en vast te houden aan zijn Verbond, met kracht van hem over te nemen, zocht men naar een andere verklaring voor de gebeurtenissen die hadden plaatsgevonden. Juist omdat Jezus niet beantwoordde aan wat zijn tijdgenoten van hem verwachtten, namelijk, dat hij als de beloofde gezalfde het volk zou bevrijden van de wrede aardse overheersing, hebben zij hun teleurstelling gesublimeerd. De verwachte

verlossing van de onderdrukker op aarde werd middels de zeer creatieve ideeën van Paulus gesublimeerd tot de verlossing van de zonde. Men verlegde het accent van de aarde naar de hemel. De historische Jezus werd gesublimeerd tot de ‘vergeestelijkte’ Jezus en later zelfs ‘vergoddelijk’ Zo werd de ‘nederlaag’, zonder noodzaak overigens, omgezet tot een overwinning. Helaas is sinds Paulus ook het christendom vervallen tot menselijke gelijkhebbertij met alle verdeeldheid en afsplitsingen van dien.

De toenmalige situatie in Kanaän is enigszins te vergelijken met wat de vroege advent-beweging doormaakte na de grote teleurstelling in 1844, toen bleek dat Jezus niet terugkwam naar de aarde zoals men verwachtte. Ook toen vond een proces van sublimatie plaats. Men bedacht dat men zich had vergist en Jezus niet naar de aarde terugkwam maar van (de) ene ruimte in het hemels heiligdom overging naar de andere. Uit deze gedachte, die door de bedenker later is herroepen, is desalniettemin een leerstuk als de zeer omstreden ‘heiligdomsleer’ voortgekomen.

Jezus, de ware Israëliet (zeer juist, indien historisch PFvdM)

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat Jezus het Verbond van de Almacht met het volk van Israël niet alleen aanvaardde als fundament van zijn verkondiging, maar zich daadwerkelijk identificeerde met het Verbond (zie bijv. Johannes 1:14). Zowel het Jodendom als het christendom zijn beiden slechts afgeleiden van het Verbond.

Als Jezus, binnen het christendom, werkelijk de persoon zou zijn waar ‘alles om draait’, dus centraal staat, ja, in het middelpunt staat van het geloofsleven, dan dient een christen zich te identificeren met de historische Jezus. Jezus was een oprechte Israëliet en qua afkomst een echte Jood (afstammeling van Juda, Mattheüs 1:17; Lucas 3:23-38).

(Jezus was een oprechte Israëliet, dat is zeer juist uitgedrukt indien historisch, maar naar zijn afkomst zoals die gesuggereerd wordt in Mattheüs 1:17 en Lucas 3:23-38 was hij géén jood. De beide geslachtslijsten zijn niet van Maria, maar van Jozef, de stiefvader van Jezus. Jozef was wel uit David, Juda.. Maria was een nicht van Elisabeth en Zacharia, die uit de priesterstam Levi waren. Het is aannemelijk dat Maria dan ook uit de stam Levi was, en Jezus via de zogenaamde maagdelijke geboorte dus een leviet zou zijn geweest. Een leviet kan men

moeilijk een jood noemen, aangezien een jood zou behoren en afstammen van de stam Juda. PFvdM)

Wie Jezus navolgt neemt in feite afstand van het Talmoedische Jodendom en het dogmatische christendom. Wie Jezus navolgt houdt vast aan het Verbond van de Almacht met het volk van Israël en is al doende een Israëliet volgens Jezus.

Nico Kooren.